

ACC. N:R M. 13077: 1-22.

Landskap: Skåne Upptecknare: Curt Wallin, Hemmenhög
Härad: Albo Berättare: Hjälpringaren Nils Edvard Gullberg
Socken: Rörum Berättarens yrke: Rörums by
Uppteckningsår: 1940 Född år 1881 i Rörum

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Klockringning. sid. 1-20.

Ringarnas namn och övriga sysselsättningar. s. 21-22.

ACC. N:R M. 13077:1

Landskap: Skåne Upptecknat av: Curt Wallin
Härad: Albo Adress: Vallby, Hammenhög
Socken: Rörum Berättat av: Hjälpringare Nils Edv. Gullberg,
Uppteckningsår: 1940 Född år 1881 i Rörum
Rörums by

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Nutida högmässoringning.

Vid först mässa.

När högmässan skall börja kl. 10/först mässa / , ringes det 1-sta gång kl. 7 .Det ringes i 5 min. med den stora klockan.

När prästen kommer till kyrkan,alltså några minuter i 10, ringes det andra gång . Det sker med lilla klockan i 2 minuter. När mässan ~~efter~~ några minuter därefter skall börja, ringes det samman. Det sker med båda klockorna i 5 min.

/ Jfr. Vitaby! /

Vid sist mässa.

När ~~högmässan~~ det är sist mässa / börjar kl.1.30/, ringes 1-sta gång kl. 10. Det sker med stora klockan i 5 min. Andra ringn. och sammanringningen sker sedan på samma sätt som vid först mässa. Så har det ringts ,så länge jag kan minnas.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 13077:2.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Curt Wallin
Härad: Albo Adress: Vallby, Hammenhög
Socken: Rörum Berättat av: Hjälpringare Nils Edv. Gullberg
Uppteckningsår: 1940 Född år 1881 i Rörum
Rörums by

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

När skriftermål föregår högmässan.

I vanliga fall är ju nu skriftermålet inlagt i högmässan, och ringningen sker då som till vanlig högmässa.

Men hålles ~~sk~~ särskilt skriftermål före den egentliga högmässa, så ringes 1-sta gång som vanligt. När sedan skriftermålet skall börja, ringes med den lilla klockan / motsvarar den ringning som utföres när prästen kommer till kyrkan några minuter före högmässans början en vanlig söndag./ När sedan skriftermålet är slut och högmässan skall börja, ringes det samman. Så ringdes det förr, innan det blev sed att ha skriftermålet i högmässan.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 13077:3.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Curt Wallin
Härad: Albo Adress: Vallby, Hammenhög
Socken: Rörum Berättat av: Hjälpångare Nils Edv. Gullberg 3
Uppteckningsår: 1940 Född år 1881 i Rörums by Rörums by

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Ringning till extra gudstjänster.

Till extra gudstjänster ringes det 2 timmar före gudstjänstens början med stora klockan. Sedan sker sammanringningen, när gudstjänsten skall börja. Här bortfaller angångsringningen, som vid högmässan utföres, när prästen kommer till kyrkan.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 13077:4

Landskap: Skåne Upptecknat av: Curt Wallin
Härad: Albo Adress: Vallby, Hammenhög
Socken: Rörum Berättat av: Hjälppringaren Nils Edv. Gullberg
Uppteckningsår: 1940 Född år 1881 i Rörums by
Rörums by
7.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Helgmålsringning.

En vanlig lördagskväll ringes helgmålsringningen med stora klockan i 5 min.

Sedan slås med kläppen 2 slag på lilla klockan och därefter efter ett kort uppehåll 3 slag med kläppen på den stora klockan.

Så har man gjort i all min tid. Det har talats om att man gjort så åtminstone sen början av 1800-talet.

Dessa 5 slag kallas inte "tjinning" vilket är något helt annat./ Se nästa uppteckning! /.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 13077:5.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Curt Wallin
Härad: Albo Adress: Vallby, Hammenhög
Socken: Rörum Berättat av: Hjalpringaren Nils Edv. Gull-
Uppteckningsår: 1940 Född år 1881 i Rörum berg, Rörums by

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Arbetet måste upphöra vid Mari-ringningen. Ringa x

Jag högg ved en lördagskväll en gång efter det att det hade ringt helgamål.
Då kom där en och sade: "Nu har det ringt "Mari -klocka", så nu får det vara slut
med arbetet.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 13077:6.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Curt Wallin
Härad: Albo Adress: Vallby, Hammenhög
Socken: Rörum Berättat av: Nils Edv. Gullbergs morbror
Uppteckningsår: 1940 Född år 1881 i Rörum
Sven Gullberg

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

De 5 klämtslagens betydelse.

Vad de 5 klämtslagen skola betyda, som slås vid helgmålaringsningen en vanlig lördagkväll, vet jag inte. Min morbror Sven Gullberg sade, att de betydde hammarlagen på Jesu kors. Men då skulle det ju ha varit fler slag.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 13077:7

Landskap: Skåne Upptecknat av: Curt Wallin
Härad: Albo Adress: Vallby, Hammenhög
Socken: Rörum Berättat av: Hjälpriingaren Nils Edv.
Uppteckningsår: 1940 Född år 1881 i Rörum
Gullberg, Rörums by.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Nutida själaringning.

För barn under 15 år börjas med lilla klockan. ~~Annars~~ Annars börjar ringningen med stora. För såväl barn som äldre ringes själaringning i 20-25 min., alltså lika för alla.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 13077:8.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Curt Wallin
Härad: Albo Adress: Vallby, Hammenhög
Socken: Rörum Berättat av: Nils Edv. Gullbergs morbror
Uppteckningsår: 1940 Född år 1881 i Rörum

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Själaringning för kungliga personer.

När Oskar II. var död, ringdes det en halv timme om dagen en hel vecka.

För drottning Sofia ringdes det en halv timme om dagen i 4 dagar.

När Karl XV var död, ringde de 2 timmar om dagen i 8 dagar.

För Karl XIV Johan påstås det att det ringdes här 2 timmar om dagen i 3 månader i sträck. Det talade min gamle morbror Sven Gullberg om.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 13077:9.

Landskap: Skåne
Härad: Albo
Socken: Rörum
Uppteckningsår: 1940

Upptecknat av: Curt Wallin
Adress: Vallby, Hammenhög
Berättat av: Hjalpringaren Nils Edv. Gull-
berg Rörums by
Född år 1881 i Rörum

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Själaringningens längd fordom.

När jag var pojke ,ringde de mycket längre för en rik än för en fattig. De kunde ringa en hel timme för en rik. För en fattig ringde de bara en halv timme.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 13077:10.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Curt Wallin
Härad: Albo Adress: Vallby, Hammenhög
Socken: Rörum Berättat av: Hjalpringaren Nils Edv.
Uppteckningsår: 1940 Född år 1881 i Rörum
Gullberg, Rörums by

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Sorgehuset stod förr för själa-och begr. ringningen.

Förr stod alltid sorgehuset för såväl själaringningen som begravningsringningen.

De sörjande hade att ställa om ringare eller skicka släktingar eller av gårdens folk.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 13077: //

Landskap: Skåne Upptecknat av: Curt Wallin
Härad: Albo Adress: Vallby, Hammenhög
Socken: Rörum Berättat av: Hjalpringaren Nils Edv.
Uppteckningsår: 1940 Född år 1881 i Rörum
Gullberg, Rörums by

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Nutida begravningsringning.

Om jordfästningen skall äga rum i kyrkan, pågår ringningen tills kistan kommit innanför kyrkogårdsgrinden. Skall liket jordfästas på kyrkogården, ringes det tills likföljet nått fram till graven. Om det är en person över 15 år, börjas ringningen med ~~rikka~~ stora klockan, men är det en person under 15 år med lilla klockan.

Om begravningen äger rum före mässan på söndagen, sker sammanringningen till högmässan, när begravningsgästerna gå från graven. När ~~sa~~ mässan är slut, ringes med bägge klockorna i 5 minuter. Den sista begravningsringningen har alltså flyttats till efter mässan, när begravningsgästerna ska fara hem.

Sker begravningen en vardag, ringes med bägge klockorna i 5 min. när allt är över vid graven.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 13077: 12.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Curt Wallin
Härad: Albo Adress: Vallby, Hammenhög
Socken: Rörum Berättat av: Hjälpbringaren Nils Edv.
Uppteckningsår: 1940 Född år 1881 i Rörum
Gullberg, Rörums by

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Ställen för begravningsringningens början förr och nu.

När likvagnen kommer från Vik, börjar ringningen, när man kommit över bron.

Förr ringde man ännu längre. Då började man ringa, så snart man såg första skjutsen.

När likföljet kommer norrifrån, börjar ringningen, när likvagnen nått norra delen av byn.

Att man inte börjar ringa så fort nu som förr beror på att gamle ringaren Ola Mattsson ändrade och avkortade ringningen. Han sade: "Dä ä domt å stå å skramla så länge."

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R *M. 13077:13.*

Landskap: Skåne Upptecknat av: Curt Wallin
Härad: Albo Adress: Vallby, Hammenhög
Socken: Rörum Berättat av: Hjalpringaren Nils Edv.
Uppteckningsår: 1940 Född år 1881 i Rörum
Gullberg, Rörums by

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Ringning för självpillingar förr och nu.

Förr ringde de inte för självpillingar. Inte heller när de begravdes, fick det ringas. Ibland passade man på, när något annat lik skulle begravas, och förde kistan till graven samtidigt. På det sättet fick också självpillingen klock-klang med på den sista färden.

Numera ringes det för självpillingar på samma sätt som för andra döda.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 13077:14.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Curt Wallin
Härad: Albo Adress: Vallby, Hammenhög
Socken: Rörum Berättat av: Hjälpvingaren Nils Edv.
Uppteckningsår: 1940 Född år 1881 i Rörum
Gullberg, Rörums by.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Midnattaringningen sekelskiftet 1900.

Vid sekelskiftet 1900 ringde de mitt på natten cirka en halv timme.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 13077:15

Landskap: Skåne Upptecknat av: Curt Wallin
Härad: Albo Adress: Vallby, Hammenhög
Socken: Rörum Berättat av: Hjälpringaren Nils Edv.
Uppteckningsår: 1940 Född år 1881 i Rörum

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Klockorna gå grant--- varsel om lik.

Det påstås här, att när klockorna gå grant, blir det snart lik igen.

Men om klockorna gå grant eller ej, beror ju på hur de ringas.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 13077:16.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Curt Wallin
Härad: Albo Adress: Vallby, Hammenhög
Socken: Rörum Berättat av: Hjalpringaren Nils Edv.
Uppteckningsår: 1940 Född år 1881 i Rörum
Gullberg

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Huvudbonad avtages vid ringning.

Annu är det många män, särskilt äldre, som ta av huvudbonaden, när klockorna gå.

Det sker vid alla ringningar. Jag har dock inte lagt märke till att kvinnorna niga.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R

M. 13077:17.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Curt Wallin
Härad: Albo Adress: Vallby, Hammenhög
Socken: Rörum Berättat av: Hjälpbringaren Nils Edv.
Gullberg
Uppteckningsår: 1940 Född år 1881 i Rörum

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Olycka under ringning.

Vid helgmålsringningen Midsommarafton i år / 1940 / lossade kläppen på stora klockan genom att lädret gick itu. Kläppen slog i golvet och studsade. Annu syns i golvet 2 djupa märken efter kläppen.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R

M. 13077:18.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Curt Wallin
Härad: Albo Adress: Vallby, Hammenhög
Socken: Rörum Berättat av: Hjalpringaren Nils Edv.
Uppteckningsår: 1940 Född år 1881 i Rörum
Gullberg

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIVKlockorna ringas medelst järnstänger.

I varje klockaxels båda ändar är en cirka 1 aln lång järnstång nedslagen. Klockorna ringas medelst dessa. Man fattar tag i järnstången och drar i stången fram och tillbaka. Därför måste det vara en man till varje klocka. När båda klockorna skola gå, fordras det alltså 2 ringare.

Klockorna ha ringts med järnstänger, så länge någon kan minnas. Ingen känner till att de ringts med rep förr.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 13077:19.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Curt Wallin
Härad: Albo Adress: Vallby, Hammenhög
Socken: Rörum Berättat av: Hjalpringaren Nils Edv.
Uppteckningsår: 1940 Född år 1881 i Rörum
Gullberg

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Klockorna hängde i en klockstapel.

När tornet på den gamla kyrkan rasat, hängde de klockorna i ett skjul nere på kyrkogården. Det talade min gamle morbror Sven Gullberg om.

ACC. N:R

M. 13077:20.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Curt Wallin
Härad: Albo Adress: Vallby, Hammenhög
Socken: Rörum Berättat av: Hjalpringaren Nils Edv.
Uppteckningsår: 1940 Född år 1881 i Gullberg Rörum

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Lilla klockan är vriden ett halft varv.

Lilla klockan har blivit vriden ett halft varv, så att nya slagställen uppstått.

Det skedde före min tid.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R

M. 13077: 21.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Curt Walåin
 Härad: Albo Adress: Vallby, Hammenhög
 Socken: Rörum Berättat av: Hjalpringaren Nils Edv.
 Gullberg
 Uppteckningsår: 1940 Född år 1881 i Rörum

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Ringarnas namn.

Den äldste ringare jag känner namnet på är

Mats Mårtensson.

Han var ringare i över 30 år, talade hans son och efterträdare om.

Han hade skräddaryrket som bisyssla.

Sonen

Ola Mattsson

efterträdde honom. Även han var skräddare. Det var en snäll man. Han

hade alltid medhjälpare vid ringningen. Men ingen särskild, utan tog

vem som helst till hjälp. Han var ringare i 37 år. Han avgick från sysslan

den 1/1 1908, då den övertogs av

Alfred Olsson. Han lever ännu och är grovarbetare. Det är ingen trevlig man. Han

gjorde som han själv ville vid ringningen. Han ville inte ha hjälp, och ingen

ville väl hjälpa honom heller. Han ringde bara med den ~~lilla~~ ena klockan,

även vid sammanringning och andra ringningar, när båda klockorna skulle

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R

M. 13077: 22.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Curt Wallin
Härad: Albo Adress: Vallby, Hammenhög
Socken: Rörum Berättat av: Hjalpringaren Nils Edv.
Uppteckningsår: 1940 Född år 1881 i Rörum
Gullberg

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

brukas. Han tjänstgjorde som ringare i 30 $\frac{1}{2}$ år. Då var man trött på honom och valde i stället

Albin Jönsson. Han tillträdde d. 1/7 1938 och innehar tjänsten ännu. Jag hjälper honom med ringningen. Han har toffelmakeri som bisyssla.

Skriv endast på denna sida!